

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

9. การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

9.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

หน่วยงานสถานศึกษา/สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย เตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรองรับการขับเคลื่อน / สนับสนุนการวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ แต่พบว่า การพัฒนามาตรฐานการประเมินไม่ครอบคลุมและยืดหยุ่น การออกแบบการประเมินแบบบูรณาการ ไม่มีเครื่องมือประเมินที่สามารถวัดความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในหลายมิติ ทั้งในด้านวิชาการ ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะสังคม เพื่อให้การประเมินมีความครอบคลุมการใช้แนวทางการประเมินแบบผสมผสาน : ผสานการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม เช่น การสอบข้อเขียน หรือการทดสอบออนไลน์ กับการประเมินเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ หรือการทำงานกลุ่ม เพื่อให้เห็นภาพรวมที่ชัดเจนของผู้เรียน

9.2 ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

1) การสร้างการรับรู้การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีบุคลากรของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นคณะทำงานในการจัดทำ และทบทวนระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน และ (ร่าง) แนวทางการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงจัดทำคู่มือในประเด็นดังกล่าว ของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเตรียมการขับเคลื่อนงานตามนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ในการสะสม และเทียบ โอนผลการเรียนที่กำลังจะเกิดขึ้น

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ เทียบระดับการศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการศึกษาในการสร้างโอกาสทางการศึกษากระจายโอกาสทาง การศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาค ความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุก กลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้วิธีการประเมินเทียบระดับการศึกษา ในการยกระดับการศึกษาของประชาชนด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้นำผลการเรียน ความรู้และ ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมโอกาสการเรียนรู้จากผู้ รู้ หรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ และ ประสบการณ์ที่เกิดจากการทำงาน การประกอบอาชีพมาเข้าสู่กระบวนการ ประเมินและเพิ่มสมรรถนะ ความสามารถอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้รับวุฒิการศึกษา

การเทียบโอนให้ผู้ ที่ออกจากการศึกษาในระบบ หรือนอกระบบรวมทั้งผู้ที่เรียนรู้ตามอัธยาศัย สามารถเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับประถม มัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายหรือเทียบเท่า เป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษา ที่ออกให้โดยสถานศึกษา ของรัฐและเอกชน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ หรือให้การรับรอง และ จัดระดับการศึกษาเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ตามหลักสูตร ทั้งที่จัดในรูปแบบการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ

2) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรองรับการขับเคลื่อน / สนับสนุนการวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ

- กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ได้มีการติดตามผลการ ดำเนินการ ของโรงเรียนในการนิเทศบูรณาการร่วมกันกับองค์คณะ กตปน. และ อนุ กตปน. ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง คือ “มีแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนผ่านระบบหรือแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพัฒนาระบบขึ้นเอง หรือใช้งานร่วมกันกับหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่เป็นไปเพื่อการส่งต่อผลศึกษาในการศึกษาต่อ ยังสถานศึกษาอื่น ๆ หรือระดับการศึกษาที่สูงขึ้น” ซึ่งได้ข้อค้นพบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัดมีการ ใช้ระบบ ปพ.3 ออนไลน์ และระบบ GPAX OBEC ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการ จัดทำฐานข้อมูลผลการศึกษาของผู้เรียนและส่งต่อให้กับหน่วยงานอื่นในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น และยังมีการ จัดทำความร่วมมือในรูปแบบข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในระดับของโรงเรียน - สถาบันการศึกษาอื่นในการ จัดทำรายวิชาในระดับแผนการเรียนร่วมกันเพื่อให้เกิดการเทียบโอนผลการเรียนในการลดระยะเวลา ใน การศึกษาของนักเรียนที่ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้น ๆ

- จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการส่งเสริมระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ระบบธนาคารหน่วยกิตที่โรงเรียนดำเนินการโดยบรรยายให้ความรู้แนวทางการ เทียบโอนผลการเรียนตาม ระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความหมาย และแนวทางการ บริหารจัดการระบบ ธนาคารหน่วยกิต รวมถึงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลระบบธนาคารหน่วยกิตและแนว ทางการดำเนินงานของ สถานศึกษาในสังกัด

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา สสำรวจแว ความสามารถพิเศษของผู้เรียน ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ของ สพฐ.

3) จำนวนผู้เรียนที่ผ่านการเทียบระดับการศึกษา (ถ้ามี)

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี ได้ดำเนินการจัดสอบเทียบโอนความรู้ เทียบระดับการศึกษา มิติความรู้ความคิด ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2567 เมื่อวันที่ 17-18 สิงหาคม 2567 จำนวน 114 คน

9.3 ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1.สถานศึกษา ไม่มีแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนในแต่ละระดับ	1.ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำแนวการเทียบโอนผลการเรียน ของสถานศึกษา	1.สถานศึกษามีแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนที่ชัดเจน
2.นักเรียน หรือผู้ปกครองขาดความรู้ ความเข้าใจในการนำผลการเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ ทักษะจากการทำงานหรือทักษะเฉพาะมาเทียบโอนสะสม	2.สร้างความรู้ความเข้าใจนักเรียน และประชาชน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา	2.นักเรียน และประชาชนสามารถนำผลลัพธ์การเรียนรู้ ทักษะจากการทำงานหรือทักษะเฉพาะ มาเทียบโอนสะสม และสามารถใช้ประโยชน์ในการเพิ่มวุฒิการทำงาน และการศึกษาต่อ

9.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การสื่อสารความเข้าใจ เนื่องจากการจัดทำธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรูปแบบการศึกษาในระบบ เป็นการทำเรื่องใหม่ จึงมีความจำเป็นต้องมีการสื่อสารเพื่อให้ความชัดเจน และแนวทางการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ในทุกระดับของหน่วยงาน

2. การสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือ เนื่องจากการจัดทำธนาคารหน่วยกิต จะเป็นเรื่องของการสะสมหน่วยกิต การเทียบโอนความรู้ ประสบการณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษา อาจจะไม่มีความเชี่ยวชาญในบางเรื่อง จึงจำเป็นต้องมีการสร้างภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมในการดำเนินงานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

9.5 ข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนามาตรฐานการประเมินที่ครอบคลุมและยืดหยุ่นการออกแบบการประเมินแบบบูรณาการ ควรพัฒนาเครื่องมือประเมินที่สามารถวัดความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในหลายมิติ ทั้งในด้านวิชาการ ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะสังคม เพื่อให้การประเมินมีความครอบคลุมการใช้แนวทางการประเมินแบบผสมผสาน: ผสานการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม เช่น การสอบข้อเขียน หรือการทดสอบออนไลน์ กับ การประเมินเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ หรือการทำงานกลุ่ม เพื่อให้เห็นภาพรวมที่ชัดเจนของผู้เรียน

2. การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานการประสานงานระหว่างหน่วยงานการศึกษา ควรมีการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงการศึกษา สถาบันการศึกษา และหน่วยงานประเมินผล เพื่อให้เกิดความสอดคล้องในมาตรฐานและการยอมรับผลการประเมินการสร้างเครือข่ายสนับสนุน: จัดตั้งเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และครู เพื่อให้คำแนะนำในการพัฒนาระบบวัดผลและเทียบระดับการศึกษา

3. การให้ข้อมูลและการสร้างความเชื่อมั่นการประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้ จัดทำโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง ผู้เรียน และสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญ และประโยชน์ของระบบวัดผลและเทียบระดับการศึกษาการสร้างเชื่อมั่นในระบบ: พัฒนาระบบประเมินที่โปร่งใส ชัดเจน และเป็นธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน

4. การสนับสนุนผู้เรียนที่ผ่านการประเมินการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะทาง สร้างหลักสูตรพิเศษหรือโปรแกรมเร่งรัดสำหรับผู้เรียนที่ผ่านการประเมินและได้รับการยอมรับให้ข้ามระดับการศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและท้าทายความสามารถของพวกเขาการจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดหาแหล่งข้อมูลหรือสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้และทักษะเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

5. การปรับปรุงระบบให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่มการออกแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ระบบวัดผลควรยืดหยุ่นและปรับตัวได้ตามความต้องการและลักษณะเฉพาะของผู้เรียนแต่ละคน

เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกระดับความสามารถการสนับสนุนผู้เรียนที่มีความสามารถในหลากหลายด้าน: ควรมีการประเมินที่สามารถวัดความสามารถในหลากหลายด้าน เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา หรือเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุนอย่างเหมาะสม

6. การติดตามและประเมินผลระบบการติดตามผลและการปรับปรุง ควรมีการติดตามผลการใช้งานระบบวัดผลและเทียบระดับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อประเมินความสำเร็จและหาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงการวิจัยและพัฒนา: สนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบวัดผลและการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมและเทคโนโลยี

7. การคำนึงถึงความเป็นธรรมและความเสมอภาคการจัดสรรโอกาสอย่างเท่าเทียม ระบบวัดผลควรออกแบบมาเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการประเมินและการเทียบระดับการศึกษาอย่างเท่าเทียม ไม่ว่าจะมาจากพื้นฐานทางเศรษฐกิจหรือสังคมใดการป้องกันการเลือกปฏิบัติ: ต้องระมัดระวังไม่ให้ระบบนี้ก่อให้เกิดการแบ่งแยกหรือการเลือกปฏิบัติต่อผู้เรียนที่อาจไม่ได้ผ่านการประเมิน เน้นการส่งเสริมและพัฒนาทุกคนอย่างเท่าเทียม

9.6 รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)